

A verebek és a balkáni gerlék az állatkert legszabadabb madarai, hiszen kedvük szerint röpködhetnek egyik ketrecből a másikba.

A könyv borítóján is látható macskabagoly a Svábhegyen, a Margitszigeten és a Népligetben egyaránt megtalálható. Megtudhatjuk, hogy a sárgarigó korábbi neve arany-málinkó volt, s azt is, hogy a karvalyposzáta az alsótestét díszítő karvalymintázatról kapta nevét. A károgo fekete varjak szerencséjének tartja a szerző, hogy szeretünk szemetelni. És bizony, nemcsak nekünk embe- reknek, de a madaraknak is van táj- szólásuk: nem ugyanazt éneklék Nyugat-Európában, mint keleten. Sok faj esetében kimutatható dialektus, például a pintyeknél.

A könyvben alapos leírást kapunk a madarokról, olvashatunk táplálkozási, költözködési szokásai- ról, fiókáik gondozásáról, fészek- építésükről. Az ember akár egy ki- rándulásra is magával viheti ezt a könyvet, hogy alaposabban megis- merje kedvenceit.

Végezetül fontosnak tartom megjegyezni, hogy 1902 óta létezik a madarak és fák napja. Ennek hivatalos dátuma egy 1996. évi kormányrendelet alapján május 10. A könyv szerzőjét pedig megnyugtathatom: szerintem mindenkit elbűvöl a kertekben, városokban, falvakban, szigeteken, utcákon hallható madárdal. El sem tudom kép- zelni a tavaszt a gyöngyöző hangú

vörösbegy, a csattogva felelgető fü- lemülék vagy a poszáta csilingelő hangja nélkül.

ELEK TÜNDE

*(Új Ember Kiadó, Budapest, 2003,
200 oldal, 1600 Ft)*

**CSERNUS IMRE –
DOBAI BENEDEK –
TÁRNOK ALFONZ:**

Drogma

Jobb lett volna, ha Csernus Imre egyedül írja ezt a könyvet. Igazi írói attitűd, ha valaki egy kicsit öntömje- nezi magát. Nem rossz, ha van benne cinizmus, önirónia, „lights” fi- lozófia, úgy könnyebb elviselni. Ha nincs, legalább utálhatjuk – ez is jó érzés. Vagyis mindenképpen jó, ha az író a pózt tudatosan vállalja, tisztában van vele. Főként, ha ugyanezt várja el beszélgetőtársaitól.

Azért lett volna jobb, ha Csernus egyedül írja a könyvet, mert két barátja hozzáírásai unalmasak, semmi újat nem hoznak, felesleges kommentárokat fűznek a főszöveghez, így inkább csak tompítják a könyv lendületét. Mert a könyv lendületes, a Csernus által leírt történetek izgalmasak; egy pillanatra sincs az az ér- zésünk, hogy torzítaná a valóságot, már várjuk az újabb vendégét, akivel beszélgetni fog. Azért vendéget írok,

mert nem tartja őket betegeknek, ami megszívlelendő. Ezt az is alátámasztja, hogy nem visel fehér köpenyt, és nem ragaszkodik a külsőségekhez, bár nagyon helyesen teszi, hogy magázódik a hozzá fordulókkal. (Más kérdés, hogy amikor azt írja, hogy a fülbevalója a tengerre, a kalózokra, a tetoválása pedig a fájdalom elviselésére emlékezteti, akkor egy kicsit külsőségesnek érzem.) A betegeknek gyakran olvas fel történeteket, melyeket továbbgondolásra szán. A szeánszok engem leginkább a *Kill Bill*re emlékeztettek: keleti filozófia, rövid történetek, darabolás, feszültség.

Csernus Imre súlyos helyzeteket ír le a könyvben, nem kertet. Olyan helyzeteket, amelyekbe nem szeretnénk kerülni. Soha. Örülünk, hogy többé-kevésbé egészségesek vagyunk. Csernus mindvégig őszinte, és ugyanígy elvárja, hogy őszinték legyenek vele. Kevesebb az elhallgatás, a titok a megszokottnál. Aki hazudik neki, elküldi. Nem vesztegeti az idejét. Csak sokára tud időpontot adni, elfoglalt. Egy kicsit hihetetlen, hogyan tudja számon tartani annyi ember sorsát megfelelő mélységben. Ha valaki felhívja, kapásból felidézi előző tíz évét. Kicsit féltő, hogy idővel felületes lesz. Gépies. Csernus kerek-perec leírja, hogy szembe kell nézni a valósággal, nem szabad

menekülni előle. Nagyon durva tükröt tart a betegek elé, megtöri, megalázza őket, hogy azok kiszabaduljanak, és lázadjanak függőségük ellen. Nem lehet zsarolni. A betegnek pedáloznia kell, nem engedheti el magát.

Bori Imre irodalomtörténész mondta egyszer, hogy a fiatalok írjanak verseket, az idősek emlékiratokat. Csernus még fiatal, bár szakmai tapasztalata irigylésre méltó. Várnia kellett volna még pár évet. És az sem mellékes, hogy az egész ország ismeri. „Sztárorvos”, beszélgetős műsora van a tévében. Csernus prófétai hajlammal van megáldva, és idővel zavaró, hogy mindig meg tudja mondani, mit kell tenni. Ezzel az a baj, hogy gyakran nem jön át a hitelesség a személyéből, talán túl fiatal, túl ripacs (a könyvre, és nem a tévé-műsorára gondolok). Talán túl sokat tanít, és ez néha kifejezetten terhes.

A könyv mindenképpen értékes, de érdemes úgy olvasni, hogy csak a Csernus-szövegekre koncentrálunk. Talán az a legzavaróbb, hogy a gerincen dr. Csernusként szerepel – ez nem szokás. És a címlapon keresztbe fut a Csernus szó. Végtelenül. Kicsit sok.

SZÜTS ZOLTÁN

(*Konkrét Könyvek, Budapest, 2003,*
206 oldal, 1980 Ft)